

Najaarsnota 2013

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding en leeswijzer	5
2 Voortgang per programma met financiële afwijkingen	7
2.1 Bestuur	9
2.2 Openbare Orde en Veiligheid	15
2.3 Beheer Openbare Ruimte	19
2.4 Economische Zaken	23
2.5 Onderwijs	25
2.6 Cultuur, Sport en Recreatie	27
2.7 Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening	31
2.8 Volksgezondheid en Milieu	35
2.9 Ruimtelijke Ordening Volkshuisvesting	39
3 Financiële samenvatting	43
3.1 Overzicht voorgestelde budgetaanpassingen	45
3.2 Actueel saldo boekjaar 2013	47
4 Bijlage	49
4.1 Planning en Control	52

Inleiding en leeswijzer

Hierbij bieden wij u de najaarsnota 2013 aan.

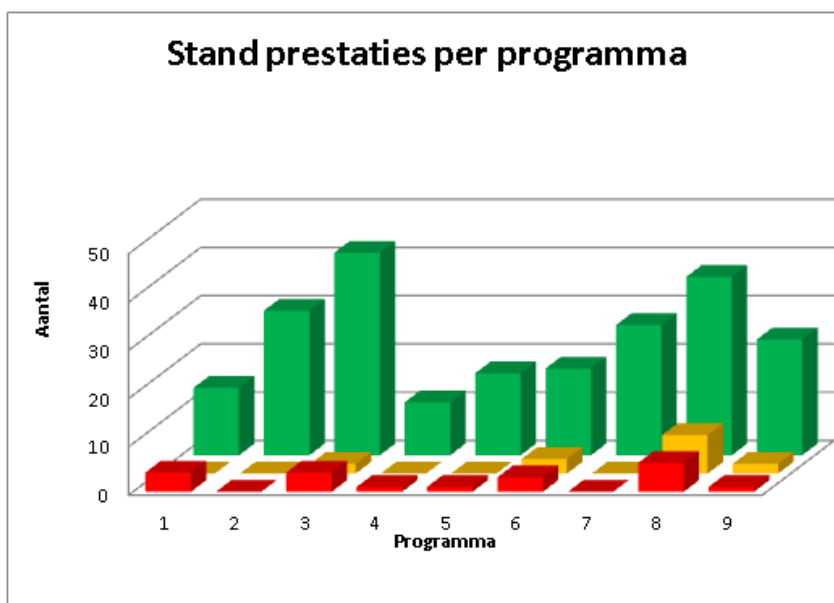
Conform het verbetertraject Planning & Control kent ook de najaarsnota een nieuwe opzet. De dashboards, zoals geïntroduceerd bij de voorjaarsnota, worden nu doorgezet naar de stand richting het einde van het jaar. In plaats van via veel teksten, informeren wij uw raad via een stoplichtenmodel over de voortgang van de prestaties. Hieronder volgt de betekenis van gebruikte kleuren.

Stoplichten model	Toelichting
●	Groen wil zeggen dat er geen afwijkingen te verwachten zijn, dan wel, de prestatie is gereed.
●	Oranje wil zeggen dat niet alles volgens plan verloopt, maar het is de verwachting dat de prestatie uiteindelijk wel conform het oorspronkelijke einddoel gehaald gaat worden.
●	Evenals bij de voorjaarsnota worden, bij de kleur rood, de afwijkingen toegelicht. Bij rood wordt de prestatie niet (in ieder geval niet in 2013, of binnen de gestelde termijn) gehaald.

Per programma geven we een toelichting op de financiële afwijkingen. In deze najaarsnota zijn alleen incidentele financiële afwijkingen meegenomen, structurele wijzigingen kunnen alleen via de voorjaarsnota of de begroting worden verwerkt.

Stand prestaties

Hieronder volgt een totaalbeeld van de prestaties per programma. Per prestatie zijn de volgende elementen opgenomen: voortgang, kwaliteit en geld. De optelsom van die drie elementen is hieronder weergegeven (let op, per prestatie zijn er 3 "bolletjes" geteld). Bij elk programma vindt u de staafdiagrammen per programma.

Financiële samenvatting

De najaarsnota sluit met een voordeel van € 958.500. Bij de voorjaarsnota 2014 zullen we het eventuele structurele effect hiervan bepalen en verwerken in het saldo. Hieronder volgt een korte verklaring van de grootste voor- en nadelen.

* Algemene Uitkering, voordeel van € 317.000, waarvan € 210.000 het gevolg is van de septembercirculaire en € 107.000 veroorzaakt wordt door het definitief maken van de maatstaven.

* Urenverantwoording, nadeel van € 100.000. Doordat een heel aantal projecten is afgewikkeld, worden minder uren toegeschreven aan projecten en dus meer aan de exploitatierekeningen.

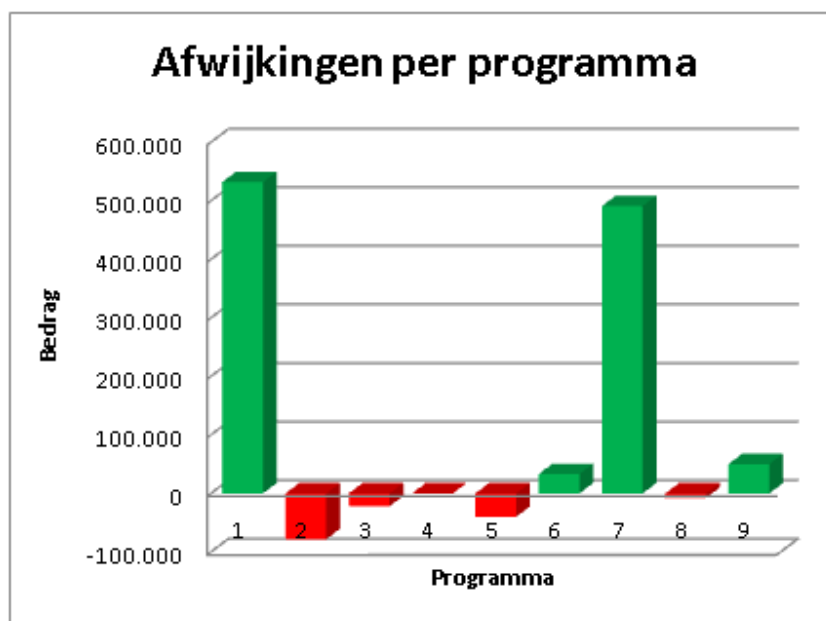
* Kapitaallasten, voordeel van € 300.000. Bij de jaarrekening 2012 zijn verschillende restantkredieten vervroegd afgeschreven. Daarnaast zijn diverse investeringen in 2012 nog niet (volledig) tot uitvoering gekomen.

* Dividend ROVA, voordeel van € 100.000, € 80.000 interimdividend in verband met verkoopopbrengsten en € 20.000 meer dividend dan begroot.

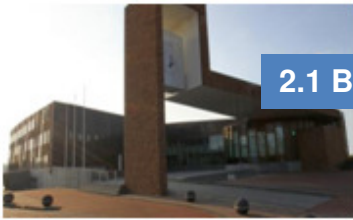
* Sociale werkvoorziening, nadeel € 110.000 bijdrage exploitatie Wezo en Larcom.

* WMO, voordeel van € 675.000. Deels door extra inkomsten doordat bij de berekening van de eigen bijdrage het vermogen wordt bijgeteld, ook wordt er nu een eigen bijdrage gevraagd voor scootmobiel en trapliften. Bij zorg in natura wordt de verwachte volumegroei (5%) niet gehaald. Door minder verstrekkingen en meer herverstrekkingen bij de woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen is er ook een voordeel.

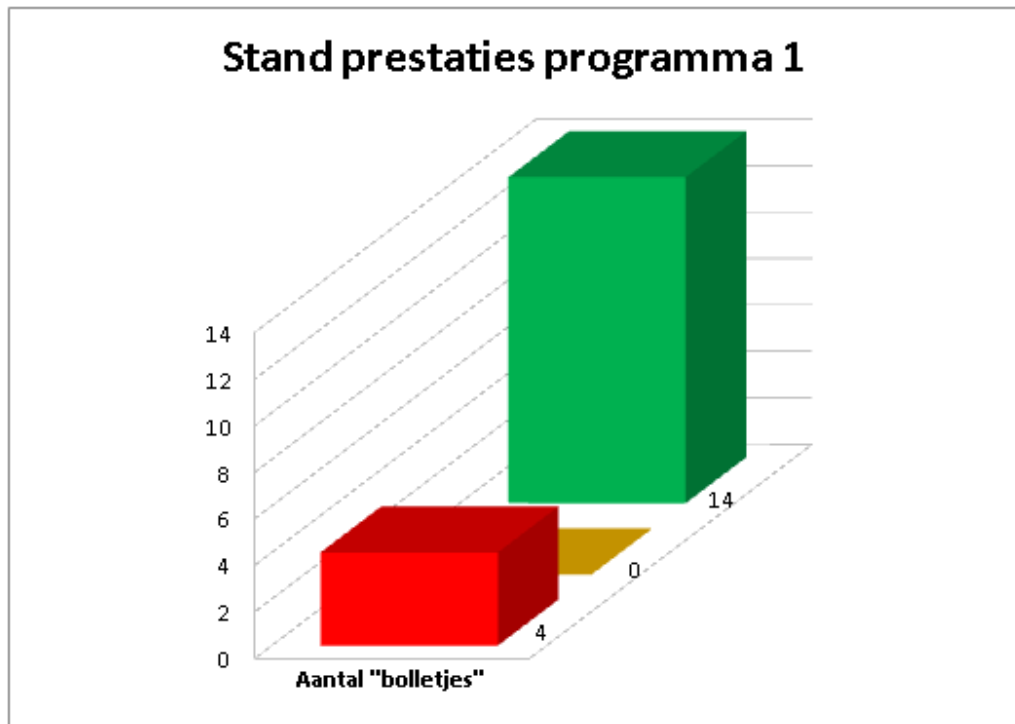
Inclusief het saldo van de voorjaarsnota (€ 336.000 nadelig) komt het saldo 2013 na de najaarsnota uit op € 622.500 positief.

2 Voortgang per programma met financiële afwijkingen

2.1 BESTUUR

	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
1.1	Digitalisering In 2013 dient er een goed werkend en gebruiksvriendelijk raadsinformatiesysteem te zijn.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	75	●	●
1.2	Professionalisering Begin 2013: geven van schrijverstraining aan personeel.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●

1.3	Communicatievisie In 2013 organiseren van opleiding om persoonlijke communicatiekracht te versterken.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	75	●	●
	In 2013 schrijven van p.v.a. voor organiseren inzet social media.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	In 2013 inzetten op haalbaarheidsonderzoek om gemeentelijke website voor meerdere doeleinden in te zetten.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	0	●	●
1.4	Planning en control In 2013 samen met raads werkgroep werken aan volgende verbetermaatregelen uit bestuursopdracht planning & control: <ul style="list-style-type: none"> • het herontwerpen van de planning en control cyclus • het organiseren van informatiebijeenkomsten over de werking van P&C (o.a. Smart formuleren, invoering dashboards). 				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i> Stand van zaken wordt in de bijlage (hfst.4) toegelicht.	●	100	●	●

Toelichting afwijkingen (alleen bij kleur rood)

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
1.3	Opleiding persoonlijke communicatiekracht	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	Gelet op de werkdruk is besloten om in januari 2014 te starten met de opleiding.
	Haalbaarheidsonderzoek portaal functie website	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	In verband met langdurige ziekte is er onvoldoende capaciteit om dat dit jaar op te pakken. Wordt doorgeschoven naar 2014.

Financiële afwijkingen

Rekenkamerfunctie

Voordeel € 6.000

Het door de raad ingestelde onderzoek naar de grondexploitaties blijft naar verwachting binnen het beschikbare budget. In het eerste kwartaal van 2014 wordt een evaluatie van de rekenkamerfunctie gehouden. Het structurele budget voor advieskosten van € 6.000 zal bij de evaluatie betrokken worden, in 2013 wordt het niet meer benut.

Bestuursondersteuning raad**Voordeel € 8.000**

Binnen het griffiebudget wordt het budget voor advieskosten niet volledig benut. Bij de begroting 2014 wordt een budgetneutrale herverdeling doorgevoerd om de budgetten per kostencategorie beter aan te laten sluiten op de werkelijke kosten uit de afgelopen jaren.

Algemene uitkering**Voordeel € 317.000**

De verwachte korting op het gemeentefonds 2012 door onderuitputting van rijksbudgetten is in 2013 verwerkt. Omdat deze korting al in de meicirculaire was meegenomen geeft dit nu een eenmalig voordeel van € 210.000. Daarnaast zijn diverse maatstaven definitief geworden. Dit geeft een voordeel van € 107.000. Het structurele effect is via de ombuigingen meegenomen in de programmabegroting 2014-2017. Hierbij is reeds rekening gehouden met een stelpost voor armoedebeleid en maatwerkvoorziening van totaal € 62.000.

Urenverantwoording**Nadeel € 100.000**

Bij de begroting 2013 is ervan uitgegaan dat er voor ongeveer € 1,3 mln geschreven zou worden aan investeringen en grondexploitaties. Doordat er inmiddels een heel aantal projecten is afgewikkeld worden er in de werkelijkheid minder uren toegeschreven aan projecten en dus meer aan de exploitatierekeningen. Dit levert een nadeel op van € 100.000.

Kapitaallasten**Voordeel € 300.000**

Op de kapitaallasten is in 2013 een voordeel ontstaan. Bij de jaarrekening 2012 zijn verschillende restantkredieten vervroegd afgeschreven. De gevolgen hiervan zijn nog niet verwerkt in de begroting voor dit jaar. Daarnaast zijn diverse investeringen in 2012 nog niet (volledig) tot uitvoering gekomen. Op begrotingsbasis was hier voor 2013 echter wel vanuit gegaan. Totaal levert dit voor 2013 een incidenteel voordeel op van € 300.000.

Accountantskosten**Nadeel € 50.000**

Het afgelopen proces van de jaarrekening 2012 is zoals bekend niet goed verlopen. De accountant heeft zich extra moeten inspannen om te komen tot zijn oordeel. In totaal is hierdoor meerwerk in rekening gebracht van € 25.000. Om te komen tot een goede jaarrekening 2013 zal de accountant ons ondersteunen bij het maken van een harde afsluiting per 1 november en aanvullende werkzaamheden verrichten. De kosten hiervoor bedragen eveneens € 25.000.

Stelpost onvoorzien**Voordeel € 50.000**

De stelpost onvoorzien is begroot met € 82.600. Van de stichting het verenigingsgebouw Ankum is een aanvraag ontvangen voor subsidie voor renovatie van het dak en instandhouding van het gebouw in verband met een lekkage. Het college heeft € 7.500 toegezegd als de gemeenschap zelf ook € 7.500 bijdraagt. Het bestuur van het verenigingsgebouw heeft aangetoond € 7.500 bij elkaar te hebben, waarop het college een bedrag van € 7.500 ter beschikking heeft gesteld en bij de najaarsnota dit besluit vast laat stellen door de gemeenteraad. Per saldo zit er nog € 75.100 in de post onvoorzien. Voorgesteld wordt om bij de najaarsnota € 50.000 vrij te laten vallen en het restant beschikbaar te houden voor onvoorzien tegenvallers in de rest van het jaar.

Leningen korter dan 1 jaar**Nadeel € 30.000**

Met de aankondiging van het schatkistbankieren hebben we in de programmabegroting 2013 reeds onze renteopbrengsten van overtollige liquide middelen fors verlaagd. Dit jaar zien we echter dat we steeds vaker geld moeten lenen omdat de uitgaven stijgen. Dit komt vooral door de diverse grote projecten, zoals bijvoorbeeld De Trefkoele. Dit houdt in dat we dit jaar geen renteopbrengst van € 30.000 zullen halen. In de meerjarenbegroting vanaf 2014 gaan we nog uit van een opbrengst van € 10.000. Bij de voorjaarsnota 2014 zullen we toetsen of dit nog haalbaar is en zo niet dan zullen we dit structureel moeten aframen.

Onderhoud gemeentelijke website**Voordeel € 6.500**

Doordat wij dit jaar een nieuwe site hebben gebouwd is er minder geld aan onderhoud uitgegeven. Nieuw is echter de verplichting om jaarlijks een DigiD audit te houden. De kosten hiervan zijn betaald uit deze post.

Toeristenbelasting**Nadeel € 20.000**

Voor de toeristenbelasting constateerden wij in 2012 een daling van het aantal overnachtingen. Als gevolg van de economische crisis, de all-inclusive aanbiedingen en de concurrentie positie met bijvoorbeeld de prijsvechters van de bungalowparken maakt het dat de consument andere afwegingen maakt. Bij de voorjaarsnota hebben wij aangegeven dat deze daling zich structureel doorzet. In de begroting 2014 en het meerjarenperspectief is reeds € 20.000 verwerkt. Desondanks verwachten wij voor 2013 een extra nadeel van € 20.000.

OZB**Voordeel € 20.000**

Hoewel de bezwaren tegen de WOZ-waarden nog niet volledig zijn afgerond verwachten wij voor 2013 een incidenteel voordeel van € 20.000.

Dividend ROVA**Voordeel € 100.000**

Het reguliere dividend van de ROVA komt voor 2012 € 20.000 hoger uit dan begroot (begroot € 150.000). Daarnaast is besloten om een deel van de verkoopopbrengst van NV ROVA Bedrijven uit te keren als interimdividend. Dit levert een voordeel op van € 80.000. Gezamenlijk een voordeel van € 100.000.

Kosten voormalig personeel**Nadeel € 38.000**

Het begrote bedrag is niet voldoende omdat, door het niet verlengen van tijdelijke contracten, de uitkeringslasten zijn gestegen. Rekening houdende met de nog te verwachten uitkeringen komt dit uit op een verhoging van € 38.000. De gemeente is eigen risicodragers voor de werkloosheidswet uitkeringen van haar ex medewerkers.

Bedrijfsvoering**Neutraal**

Wij stellen voor om een voordeel van € 15.000 dat wordt behaald op de bedrijfsvoering vanwege de samenwerking in het verband van de Talentenregio (werving en selectie) in te zetten voor verbetering van dezelfde bedrijfsvoering in het kader van het programma *De Verbouwing*.

Tractie brandstofkosten**Nadeel € 9.000**

De inzet van het aanwezige materiaal is toegenomen. Voor zover mogelijk wordt het onderhoud in eigen beheer verricht. Als de tijd/beschikbaarheid materieel niet toereikend is vindt uitbesteding plaats. In de voorjaarsnota is voor prijsverhoging als gevolg van gestegen brandstofprijzen en het gewijzigde accijnstarief al € 11.000 opgenomen.

Tractie onderhoud maaimachines**Nadeel € 8.500**

Onvoorzien kosten van onderhoud maaimachine hebben geleid tot overschrijding.

Gemeentehuis**Nadeel € 20.200**

Met name de kosten voor verzekering zijn met € 4.200 gestegen door verhoging van de assurantiebelasting. Ook zijn de kosten voor schoonmaak en glas bewassing hoger dan geraamd en laten net als vorig jaar opnieuw een tekort zien op deze post van ca. € 16.000.

Samenwerking**Krediet, budgetneutraal**

De samenwerking in de regio begint op twee onderwerpen concreter gestalte te krijgen. Voor de aansluiting bij het Shared Service Center van Kampen/Zwolle/provincie hebben wij afspraken gemaakt met de gemeente Dronten die tevens deze aansluiting overweegt. De uitwerking naar de drie deelgebieden (ICT, inkoop en personeels- en salarisadministratie) is echter complex. Daarvoor zal, naast de eigen inzet, ook specifieke deskundigheid nodig zijn. De kosten daarvan zullen we delen met Dronten (en eventuele andere gemeenten die nog aan gaan sluiten).

Ook op het gebied van de belastingsamenwerking zijn stappen gezet. Samen met Kampen en Zwartewaterland worden nu drie scenario's uitgewerkt. Ook daarvoor geldt dat dit voor een groot deel door eigen medewerkers wordt gedaan, maar voor een deel ook een extern deskundige op belastinggebied moet worden ingeschakeld.

De kosten van inhuur worden geraamd op € 20.000. De gevolgen voor de kapitaallasten zullen worden meegenomen in de voorjaarsnota van 2014.

Verbeterplan jaarrekening

Krediet, budgetneutraal

Zowel bestuurlijk, ambtelijk, als door de accountant is aangegeven dat de hoogste prioriteit gegeven moet worden aan het verbeteren van het beheer en de procesgang van de jaarrekening 2013. We hebben daarvoor een plan van aanpak vastgesteld. Om dit uit te voeren zal een adviseur van financiën hiervoor speciaal worden vrijgespeeld. Zijn reguliere taken worden opgevangen met externe inhuur van 2 dagen per week. Kosten: € 25.000.

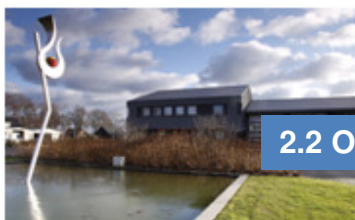
Ook de interne controle moet verder worden verbeterd om te voldoen aan de eisen van de accountant. Om de zeer gespecialiseerde audits van bijvoorbeeld de SiSa en de grondexploitatie te verbeteren en uit te voeren zal specifieke kennis ingehuurd gaan worden. Ook zal de medewerkster interne controle tijdelijk meer uren gaan werken en zullen er diverse cursussen interne controle gevolgd worden. De kosten hiervoor bedragen eveneens € 25.000.

In totaal is een krediet van € 50.000 benodigd. De gevolgen voor de kapitaallasten zullen worden meegenomen in de voorjaarsnota van 2014.

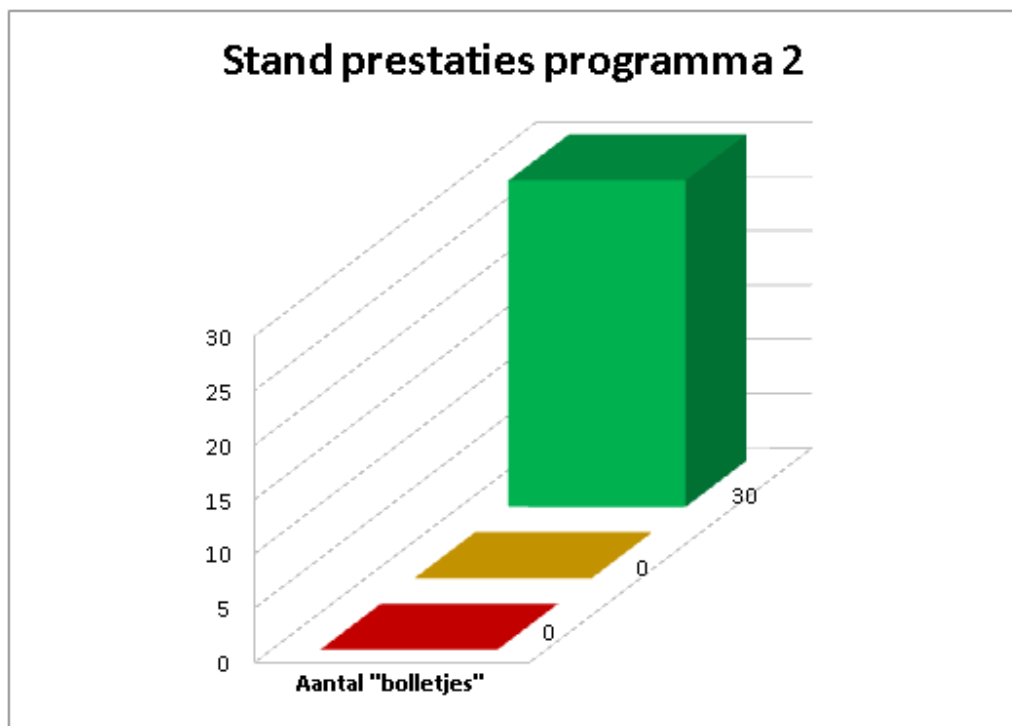
Planning & Control, inrichting LIAS

Krediet, budgetneutraal

Bij het verbeterprogramma planning en control is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanschaf van het pakket LIAS. De eerste ervaringen met dit pakket bij de programmabegroting 2014 zijn zeer positief. De hele begroting is in Lias gemaakt en ook de koppeling met het financiële systeem maakt het proces efficiënter. Echter om te komen tot een goed werkend systeem is de inrichting aan de voorkant cruciaal en specifiek. We willen dan ook Lias gaan gebruiken bij de jaarrekening, bij de prestatie-indicatoren en dashboards, risicomanagement en de overige producten uit de P&C cyclus. Daarnaast heeft de leverancier aangekondigd het programma ook geschikt te gaan maken voor web-gebruik, hetgeen betekent dat de digitale, doorklikbare begroting dan binnen handbereik komt. Voor al deze investeringen is een nieuw krediet benodigd van € 25.000. De gevolgen voor de kapitaallasten zullen worden meegenomen in de voorjaarsnota van 2014.

2.2 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
2.1	Samenwerking Brandweer DSZ In 2013 vervolgmeting uitvoeren naar kwaliteit samenwerking Brandweer. Op basis hiervan opstellen actieplan om kwaliteit te verbeteren.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
2.2	Veiligheidsregio Bijdragen aan regionaal (veiligheidsregio) meerjarenbeleidsplan opleiden, trainen & oefenen voor de leden van het team bevolkingszorg.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●

	Verlenen van bijdrage aan totstandkoming brandweer IJsselland onder regie van veiligheidsregio.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Leden van team bevolkingszorg uit Dalfsen deel laten nemen aan opleidingen, trainingen en oefeningen. De geleverde prestaties aanleveren voor functionarisvolgsysteem (Veiligheidspaspoort).				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
2.2	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Minimaal vier keer per jaar publicatie plaatsen over risico's in de woonomgeving en zelfredzaamheid.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Kritisch volgen van ontwikkelingen Nationale politie en gevolgen daarvan voor Dalfsen.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
2.3	Vrijwillige brandweer Doelen verbetertraject zijn verwoord in de notitie Brandweer Dalfsen 2.0. Deze worden o.a. bewerkstelligd door eenheid in leidinggeven bij het middenkader, trainingen, centrale werkafspraken op bedrijfsvoeringniveau en eenduidige communicatie.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Externe veiligheid Doorgaan met verankeren externe veiligheidsbeleid in werkprocessen van ruimtelijke ordening, milieu, handhaving en verkeer en vervoer.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
2.4	Actief aanbieden scholingsmogelijkheden aan gemeentelijke medewerkers. Gebruik blijven maken van regionale ev-deskundigenpool bij lastige vraagstukken.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Blijven volgen van wettelijke ontwikkelingen op gebied van externe veiligheid en indien nodig het beleid aanpassen.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●

Financiële afwijkingen

Bestrijding van rampen

Voordeel € 5.000

In opleiding en oefeningen hebben we minder hoeven investeren. De sleutelfunctionarissen zijn opgeleid en geoefend. Dit geeft een voordeel van € 5.000.

APV/Politiezaken

Voordeel € 5.000

Aan opgelegde boetes (hondenbeleid/parkeren) is een bedrag van € 5.000 ontvangen van het Centraal Justitieel Incasso Bureau. De gemeente ontvangt per opgelegde boete een bedrag € 25 voor parkeerfeiten en € 40 voor overlastfeiten.

Loonkosten brandweer

Per 1-1-2014 gaat de brandweer op in de nieuwe organisatie Brandweer IJsselland. Bij de overgang hoort ook de afwikkeling van de financiële zaken die ten laste komen van de gemeente Dalfsen.

Beroepskantoorpersoneel

Nadeel € 8.000

Voor deze groep geldt dat de openstaande bedragen aan verlof uitbetaald moeten worden. Het maximale aantal mee te nemen verlofuren naar de nieuwe organisatie bedraagt 72 uur (conform Sociaal Plan VR) en er wordt op gestuurd dat de medewerkers hun uren opmaken voor het einde van het jaar. Het geschatte totaalbedrag hiervoor is € 8.000; dit bedrag komt ten laste van de gemeente Dalfsen.

Brandweervrijwilligers

Nadeel € 80.000

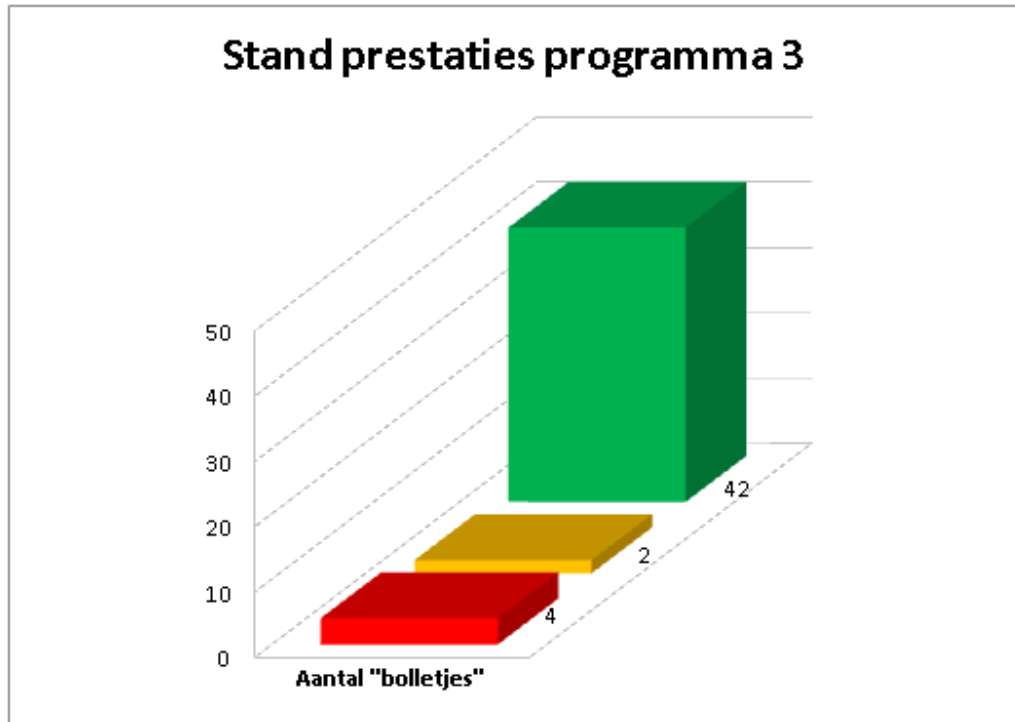
De uitbetalingen van de uren voor gevolgde opleidingen, oefeningen en uitrukuren over 2013 moeten nog dit jaar uitbetaald worden. Het geschatte totaalbedrag hiervoor is € 80.000. Dit bedrag komt ten laste van de gemeente Dalfsen.

Er zijn drie redenen aan te geven waarom het bedrag zo hoog uitvalt:

- Vanuit de historie werden de loonkosten later uitbetaald en kwamen deze kosten ten laste van de loonkosten van het jaar er opvolgend. Vanwege het finale eindpunt van 1-1-2014 kan dit niet meer en komen de loonkosten van november en december 2013 nog ten laste van de begroting van 2013. Waar dus altijd twaalf maanden loonbetalingen gedaan werden, zijn het er over 2013 veertien. Geschatte kosten op dit deel bedragen € 60.000.
- Ten tweede is het aantal incidenten groter geweest dan voorgaande jaren en het aantal grote incidenten zoals de branden in Oudleusen, die zorgen voor een forse stijging van de loonkosten. Dit deel is niet beïnvloedbaar en fluctueert jaarlijks. Op basis van historische cijfers ligt het dit jaar hoger maar wel in de lijn met andere jaren. Geschatte kosten op dit deel bedragen € 10.000.
- In de derde plaats zijn er meer vrijwilligers in opleiding gegaan om de verwachte en aangekondigde uitstroom per 1-1-2014 op te vangen. In een commissievergadering van de raad is dit gemeld en hierop zijn de opleidingskosten hoger geraamd. Gevolg was evenwel dat de aantal opleidingsuren en oefeningen ook hoger uitvallen. Geschatte kosten van dit deel bedragen € 10.000.
- Het vrijvallen van voorzieningen of reserves wordt altijd meegenomen bij het opmaken van de jaarrekening. In het kader van de Veiligheidsregio kan gemeld worden dat er bij de jaarrekening een voorziening ten bedrage van € 42.000 vrijvalt.

2.3 BEHEER OPENBARE RUIMTE

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
3.1	Wegen Prioriteit geven aan het onderhoud van asfaltverhardingen.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Beleidsnota voor beheer en onderhoud van "grijze" openbare ruimte opstellen in 2013.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	0	●	●
3.2	Openbare Verlichting In 2013 actualiseren van Beleidsplan Openbare Verlichting.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
3.3	Openbaar groen Vier keer per jaar controleren van kwaliteitsniveau onderhoud openbaar groen.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Groenbeheerplan actualiseren in 2013				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	0	●	●
3.4	Speelplaatsen Speelplaatsen beleids- en beheersplan evalueren en actualiseren.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
3.5	Verkeer Uitvoeringsprogramma GVVP actualiseren voor periode 2013-2016.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Uitvoeren van volgende projecten in 2013: Planvorming Rechterensedijk (station – bocht).				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Uitvoering Rechterensedijk (bocht – kasteel).				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Actieplan verkeersveiligheid.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Planvorming/uitvoering aansluiting Rechterensedijk – Poppenallee + route NS-station.				
<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●	
<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●	

	Planvorming N340, samen met de provincie.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Planvorming N35 Zwolle - Wythmen, samen met Rijkswaterstaat.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Planvorming N35 Wythmen - Nijverdal, samen met Rijkswaterstaat.				
3.5	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	25	●	●
	Planvorming N348, verkeerslichten Lemelerveld, samen met de provincie.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Planvorming N377 samen met de provincie.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●

Toelichting afwijkingen (alleen bij kleur rood)

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
3.1	Beleidsnota voor beheer en onderhoud van "grijze" openbare ruimte opstellen in 2013.	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	De actualisatie van beheerplannen, noodzakelijk voor het inzichtelijk maken van de consequenties van beleidskeuzes, is nog niet afgerond. Nota integraal beheer openbare ruimte (IBOR) in 2014 opstellen.
3.3	Groenbeheerplan actualiseren in 2013	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	Op dit moment vindt onderzoek plaats naar de integratie van de WSW binnen onze organisatie. Zodra het plan van aanpak hiervoor is vastgesteld, worden de gegevens hiervan meegenomen in de actualisatie van het beheersplan. De verwachting is dat de actualisatie van het groenbeheerplan in 2015 wordt vastgesteld.

3.4	Speelplaatsen beleids- en beheersplan evalueren en actualiseren.	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t
	Toelichting Najaarsnota	Het beleidsplan wordt opgeschoven naar februari 2014. Reden hiervoor is uitbreiding van het participatieproces om te komen tot het beleidsplan. Het beheersplan wordt opgesteld na de vaststelling van het beleidsplan.
3.5	N35 Wythmen – Nijverdal: Geen Rijksgeld voor.	
	Toelichting Voorjaarsnota	Lobby richting Den Haag vanuit de regio ondersteunen.
	Toelichting Najaarsnota	Geen gemeentelijk geld Dalfsen nodig.

Financiële afwijkingen

Verkeersregelingen

Voordeel € 3.200

Bij de voorjaarsnota 2012 zijn de lasten met een verkeerd bedrag verhoogd (er zou verhoogd worden tot een bepaald bedrag en er is verhoogd met dit bedrag). Dit levert een voordeel op van € 20.200. Daarnaast wordt er minder subsidie van de Provincie ontvangen wat een nadeel oplevert van € 17.000. Per saldo een voordeel van € 3.200.

Ongediertebestrijding

Nadeel € 11.000

Ongediertebestrijding betreft met name bestrijding van de eikenprocessierups. De brandharen van deze rups veroorzaken overlast. Preventief vindt behandeling plaats van intensief betreden locaties. Curatief worden locaties behandeld waar medische klachten (rode pijnlijke huiduitslag met hevige jeuk) gemeld worden. De overlast, veroorzaakt door de eikenprocessierups, is toegenomen.

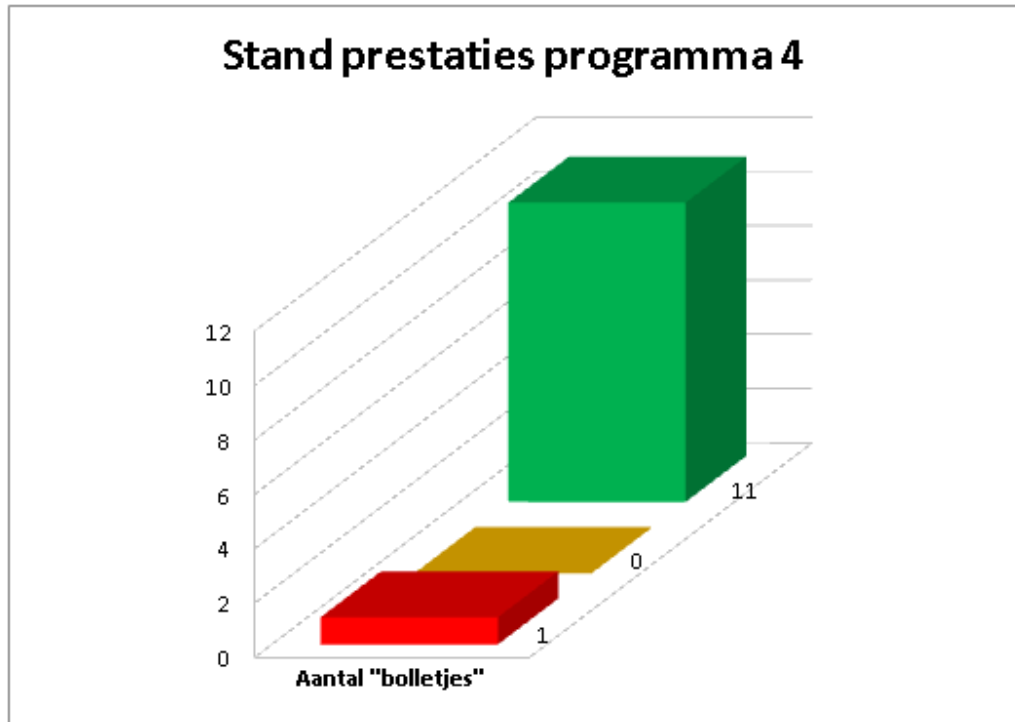
Openbare verlichting

Nadeel € 14.000

Door een wijziging in de voorschotnota's op basis van het verbruik in 2012 is er een overschrijding op de energiekosten. Deze zal € 14.000 bedragen.

2.4 ECONOMISCHE ZAKEN

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
4.1	Vestigingsmogelijkheden Inzetten op uitbreiding (en uitgifte) van het bedrijventerrein de Griff III in Nieuwleusen;				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Inzetten op uitbreiding (en uitgifte) van het bedrijventerrein Parallelweg (inclusief zuidelijke aantakking N348).				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	Voor de kern Dalfsen inzetten op beperkte nieuwe uitbreiding aan de oostzijde.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●	

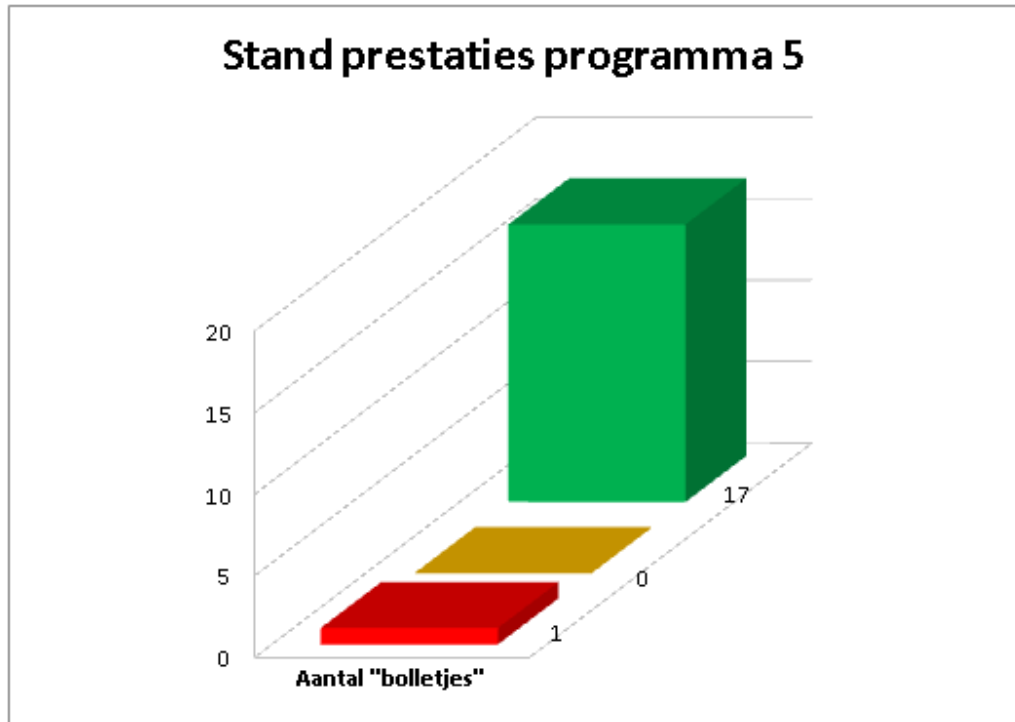
Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
4.2	Ondernemersklimaat In februari 2013 vaststellen van nieuwe nota economisch beleid.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●

Toelichting afwijkingen (alleen bij kleur rood)

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
4.1	Voor de zuidelijk ontsluiting N348 en de voormalige locatie Schrijver is de planvorming opgepakt.	
	Toelichting Voorjaarsnota	Het voorontwerp bestemmingsplan 't Fabriek deelgebied Stappenbelt wordt in de 2 ^e helft 2013 in procedure gebracht. Realisatie van deze uitbreiding is daarom afhankelijk van de planprocedure en eventuele zienswijzen/beroep.
	Toelichting Najaarsnota	Het voorontwerp bestemmingsplan 't Fabriek deelgebied Stappenbelt wordt in het 1 ^e kwartaal 2014 in procedure gebracht. Planning is voor een belangrijk deel afhankelijk van de provincie in verband met de (zuidelijke aantakking) N348 wat onderdeel uitmaakt van dit bestemmingsplan.

2.5 ONDERWIJS

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
5.1	Huisvesting scholen Uitbreiding Heideparkschool opleveren in 2013.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Nieuwe leerlingenprognose voor heel Dalfsen opstellen en consequenties met schoolbesturen bespreken.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●

5.2	Lokale Educatieve Agenda Aansluiting maken tussen de zorgstructuur in het onderwijs (Passend Onderwijs) en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	75	●	●
5.3	Leerplicht Aan eind van schooljaar 2012-2013 bedraagt aantal voortijdig schoolverlaters maximaal 1,4%.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Vaststellen regionaal meerjarenbeleidsplan voor periode 2013-2015.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Sluiten van VSV –convenant met onderwijs voor periode t/m 2015.				
	<i>Voortgang Voorjaarsnota</i>	●	100	●	n.v.t.
<i>Voortgang Najaarsnota</i>	●	100	●	●	

Toelichting afwijkingen (alleen bij kleur rood)

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
5.2	Lokale Educatieve Agenda Aansluiting maken tussen de zorgstructuur in het onderwijs (Passend Onderwijs) en het Centrum voor Jeugd en Gezin	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	Op basis van het ondersteuningsplan vanuit het samenwerkingsverband worden nu stappen gezet richting aansluiting tussen zorgstructuur in het onderwijs (Passend Onderwijs) en het CJG.

Financiële afwijkingen

Bijzonder basisonderwijs - huisvesting

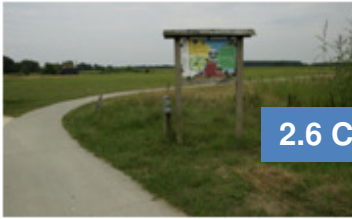
Nadeel € 10.000

Overschrijding vindt zijn oorzaak in hogere verzekeringspremie voor scholen i.v.m. verdubbeling assurantiebelasting vanaf 2013, hogere belastingaanslagen WOZ dan begroot en de nieuwbouw CBS de Spiegel.

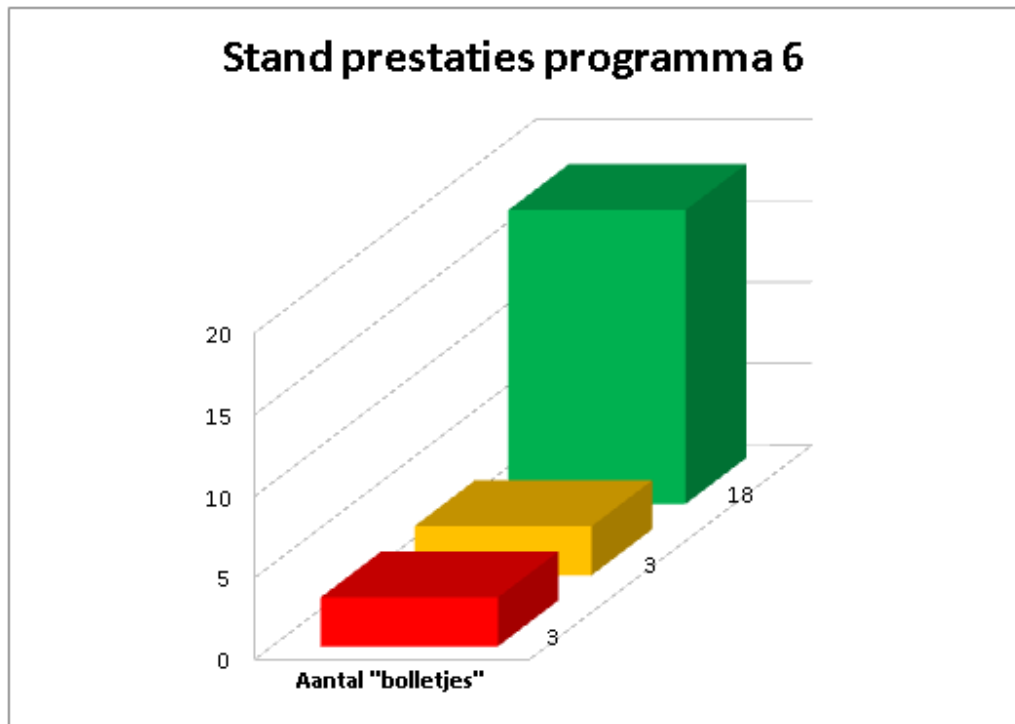
Leerlingenvervoer

Nadeel € 30.000

Overschrijding wordt veroorzaakt doordat de vervoerskosten van september 2012 niet in het boekjaar 2012 zijn verantwoord maar pas in april 2013. Bij de beoordeling van de jaarrekening is deze fout opgemerkt, er is besloten hiervoor de jaarrekening niet open te breken maar het verlies te nemen in 2013. Hierdoor komen de totale vervoerskosten in 2013 € 30.000 hoger uit dan geraamd.

2.6 CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
6.1	Bibliotheken Nieuw bibliotheekbeleid opstellen, met als doel het behouden van een bibliotheek binnen de Kulturhus(concepten).				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
6.2	Beeldende kunst Plaatsen van kunstwerk in de wijk Gerner Marke en kunstwerk De Aardtafel.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●

	Cultuureducatie				
6.3	Binnen bestaande budgetten mogelijkheden zoeken om ook groep 1 van Agnieten College cultuureducatieve activiteiten aan te bieden.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	0	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
	Festiviteiten				
6.4	Geen subsidie meer verlenen aan activiteiten die al enkele jaren worden georganiseerd. Samen met het Cultuurplatform in overleg hoe dit aan te pakken.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	0	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
	Vrijwilligerswerk				
6.5	Steunpunt vrijwilligerswerk is in 2013 ondanks beperkte middelen 2 dagdelen per week geopend.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Welzijn- en Sportaccommodaties				
6.6	In 2013 worden de drie nog lopende projecten Hoonhorst, De Trefkoele Dalfsen en Kulturhus De Schakel in Nieuwleusen verder uitgewerkt. Raad via kwartaalrapportages informeren.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Sport				
6.7	Uitvoering nota sport- en beweegbeleid. In Voorjaarsnota 2013 concrete punten voor 2013 verder uitwerken..				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	Toerisme				
6.8	Planvorming/realisatie van de fietsvoorzieningen Sterrebosweg en Vennenbergweg.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●

Toelichting afwijkingen (alleen bij kleur rood)

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
6.3	Binnen de beschikbare gelden voor cultuureducatie is (nog) geen ruimte gevonden voor activiteiten voor het Agnieten College. De landelijke en provinciale ontwikkelingen en de bijbehorende financiering op dit gebied richten zich uitsluitend op primair onderwijs en niet op voortgezet onderwijs.	
	Toelichting Voorjaarsnota	Vanuit de ontwikkelingen rondom cultuureducatie en het basisonderwijs aandacht blijven houden voor mogelijke ruimte voor activiteiten klas 1 Agnieten College. Daarnaast aandacht voor de doelgroep jongeren vanuit de plannen rondom het cultuurarrangement.
	Toelichting Najaarsnota	Het besluit om vanaf 31 augustus 2014 het contract met kunstencentrum Muzerie te beëindigen heeft mogelijkheden gegeven voor een (tijdelijke) financiële bijdrage voor cultuureducatie op het Agnieten College. Op dit moment zijn we in gesprek met het Agnieten College over de inzet van deze middelen vanaf schooljaar 2014/2015.
6.4	De incidentele subsidies voor festiviteiten worden aangevraagd binnen het incidentele welzijnsbudget. Op dit moment kunnen we aanvragen niet afwijzen op het feit dat ze al enkele jaren subsidie verkrijgen, omdat dit niet binnen de criteria valt.	
	Toelichting Voorjaarsnota	De voorwaarden voor de incidentele subsidies aanpassen.
	Toelichting Najaarsnota	De beleidsregels festiviteiten zijn aangepast, de procedure rondom aanpassing gaat in november van start. Daarnaast is er een subsidieplafond toegevoegd aan de subsidie voor festiviteiten, zodat het financiële risico binnen deze regeling beheersbaar is. Besluitvorming plafond heeft plaatsgevonden bij vaststelling van de begroting 2014.
6.7	Uitvoering nota sport- en beweegbeleid. In Voorjaarsnota 2013 concrete punten voor 2013 verder uitwerken.	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	In de Kadernota bewegen en sport 2013 - 2016 zijn voor het jaar 2013 in totaal 11 actiepunten opgenomen. Om verschillende van deze punten gericht uit te kunnen voeren, is per kern een buurtscan en buurtactieplan op het gebied van bewegen en sport opgesteld. Hierdoor is het niet mogelijk in 2013 alle actiepunten op te pakken en schuiven twee actiepunten door naar 2014.

Financiële afwijkingen

Sporthallen derden

Voordeel € 22.000

Dit betreft met name exploitatiekosten van nog te realiseren Kulturhusen.

Sport - subsidies

Voordeel € 11.000

Verskillende sportverenigingen hebben niet of te laat een aanvraag voor jeugdsportsubsidie ingediend.

De Trefkoele

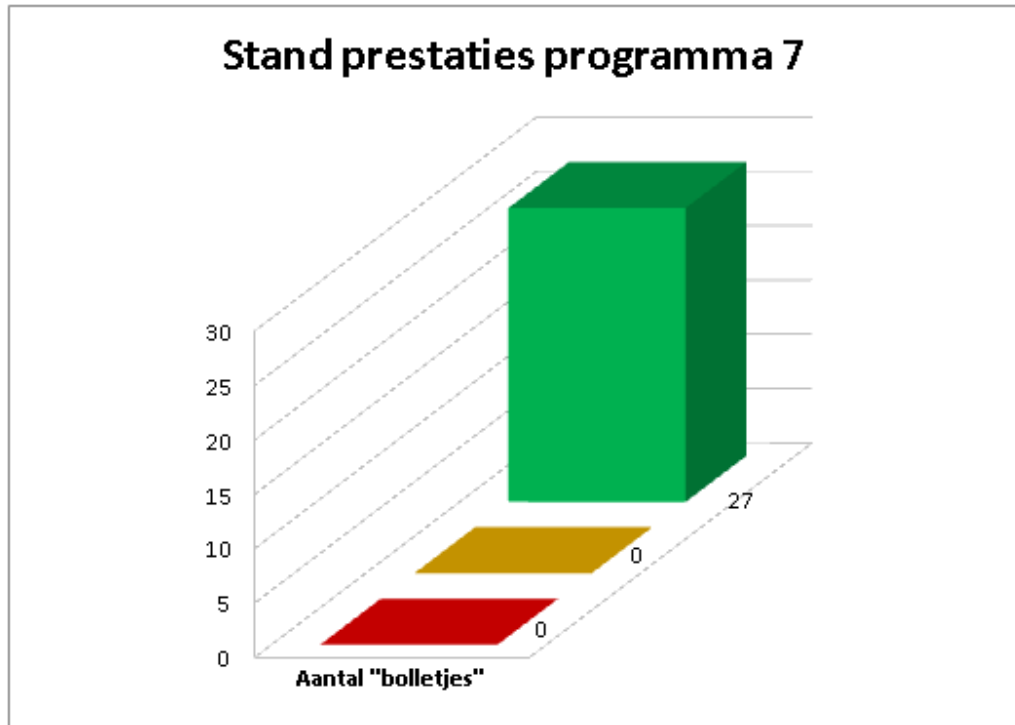
Neutraal

Binnen de gelden die beschikbaar zijn gesteld voor de Trefkoele zit een BTW-component die voor de gemeente te ontvangen is. Het gaat om ruim € 1.000.000. Vanuit dit bedrag worden de afkoopsommen van de bibliotheek en de toerclub betaald. Ook de opstalkosten zijn daarbij meegenomen. Daarnaast worden ook de kosten voor het atrium uit deze post betaald.

Het is de bedoeling om ook een aantal bijkomende kosten uit deze post te betalen. Denk dan aan de desintegratiekosten bibliotheek (€ 60.000), de kosten voor de interne projectleiding (€ 50.000) en de kosten voor de verhuizing van de bibliotheek. Het restant vloeit terug in de algemene middelen. Deze gelden vallen binnen het reeds beschikbaar gestelde bedrag en worden daarom budgetneutraal meegenomen.

2.7 SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
7.1	WMO / Sociaal loket Vorbereiden van de overgang van AWBZ begeleiding.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
	Principes van 'kanteling' verder uitwerken in 2013 en vastleggen in juridische stukken.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
7.2	Sociale werkvoorziening SW-geïndiceerden traject aanbieden om werkcapaciteit te behouden en/of te participeren in de maatschappij.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
7.3	Inburgering Aanbieden van inburgeringstraject aan inwoners die verplicht zijn in te burgeren. Kosten komen t.l.v. participatiebudget.				
	Voortgang voorjaarsnota	●	100	●	●
	Voortgang najaarsnota	●	100	●	●
7.4	Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en peuterspeelzaalwerk VVE-plaatsen in Dalfsen, Nieuwleusen en Lemelerveld realiseren volgens lokaal beleid en wettelijke eisen. Per kern mogelijkheden voor samenvoeging onderzoeken.				
	Voortgang voorjaarsnota	●	25	●	●
	Voortgang najaarsnota	●	75	●	●
7.5	Woonservicegebied Samenwerkingsverband woonservice Dalfsen is ingericht en voert regie op ontwikkeling van woonservicegebieden. Met inwoners van kleinere kernen is formulering van basisniveau woonservicegebieden opgesteld. Uitvoering geven aan één of meerdere projecten gericht op sociale redzaamheid en cohesie.				
	Voortgang voorjaarsnota	●	25	●	●
	Voortgang najaarsnota	●	50	●	●
7.6	Jeugd In Voorjaarsnota 2013 actiepunten m.b.t. kinder-, tiener- en jongerenwerk voor 2013 nader uitwerken.				
	Voortgang voorjaarsnota	●	0	n.v.t.	n.v.t.
	Voortgang najaarsnota	●	75	●	●
	Structurele vormen van jongerenparticipatie organiseren in samenwerking met jongerenwerk, plaatselijk belang, raad en college.				
	Voortgang voorjaarsnota	●	75	●	●
	Voortgang najaarsnota	●	100	●	●
7.7	Bevorderen ondersteuning mantelzorgers Bestaande ondersteuning in stand houden. In komende jaren weet meer dan huidige 72% van mantelzorgers waar zij terecht kunnen voor ondersteuning.				
	Voortgang voorjaarsnota	●	25	●	●
	Voortgang najaarsnota	●	75	●	●

Financiële afwijkingen

Wet werk en bijstand < 65 jaar

Nadeel € 12.000

Het budget van de rijksoverheid om de uitkeringen te betalen is verhoogd tot € 1.821.000. Dit is € 342.000 meer dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Hier tegenover staat dat de uitgaven ook hoger zijn dan geraamd, nl. € 354.000.

Sociale Werkvoorziening

Nadeel € 110.000

Door kortingen op de rijksbijdrage en door stijging van de CAO-lonen voor WSW-werknemers, zal de aanvullende gemeentelijke exploitatiebijdrage voor zowel Larcom als Wezo hoger zijn dan begroot.

Larcom: begroot € 144.000; verwachte realisatie € 204.000.

Wezo: begroot € 100.000; verwachte realisatie € 150.000.

Bijzondere bijstand < 65 jaar

Nadeel € 79.000

De gemeente Dalfsen geeft steeds meer uit aan bijzondere bijstand. Dit komt doordat de doelgroep steeds groter wordt (inwoners met een inkomen tot 110% WML) en doordat de koopkracht steeds lager wordt door stijgende kosten voor levensonderhoud. Onderdeel van de categoriale bijzondere bijstand is de langdurigheidstoelage. Ook op dit onderdeel zijn de uitgaven hoger dan begroot. Het totale nadeel bedraagt € 79.000.

Minimabeleid

Nadeel € 7.000

Het nadeel wordt veroorzaakt doordat steeds meer ondernemers in financiële moeilijkheden raken en een beroep doen op de gemeente in het kader van de Bijstandsregeling voor zelfstandigen.

Wet maatschappelijke ondersteuning - Hulp bij huishouden

Voordeel € 350.000

Bij de voorziening hulp bij huishouden zal over het jaar 2013 een groot voordeel ontstaan. Dit heeft een aantal oorzaken. Ten eerste worden veel meer inkomsten verwacht uit de eigen bijdragen (begroot € 360.000; verwachte realisatie € 540.000. Voordeel € 180.000). De regels voor de eigen bijdragen worden door de centrale overheid vastgesteld. Vanaf dit jaar wordt ook het vermogen meegeteld bij de vaststelling van de eigen bijdragen. Het is aannemelijk dat dit heeft geleid tot hogere eigen bijdragen. Daarnaast wordt voor scootmobielen en trapliften een eigen bijdrage in rekening gebracht.

In de tweede plaats zijn de uitgaven voor de zorg in natura naar verwachting € 140.000 lager dan begroot (€ 2.400.000; verwachte realisatie € 2.260.000). Dit heeft te maken met het feit dat het aantal uren zorg ongeveer gelijk is als in 2012. Bij de meerjarenraming in 2011 is rekening gehouden met een volumegroei van 5% voor de komende vier jaar. Deze groei doet zich dus niet voor. Als de trend zich doorzet zal het volume stabiliseren.

In de derde plaats worden in 2013 minder uitgaven verwacht voor de persoonsgebonden budgetten. (Begroot € 226.000; verwachte realisatie € 196.000; voordeel € 30.000).

Een algemene reden voor de lagere uitgaven over de hele linie van de Wmo kan mogelijk worden toegeschreven aan de effecten van het project De Kanteling. In het kort houdt dit in dat de benadering vanuit de voormalige Wet voorzieningen gehandicapten (vanuit het perspectief van het recht op een voorziening) is omgezet naar de benadering vanuit de Wmo (perspectief vanuit behoefte; vanuit eigen kracht en eigen mogelijkheden; kijken naar alternatieven; etc.). Hierdoor worden niet alle meldingen omgezet in formele aanvragen en kunnen in de voorfase andere oplossingen worden geboden buiten de Wmo om.

Wet maatschappelijke ondersteuning - Vervoersvoorzieningen

Voordeel € 100.000

In de begroting is een bedrag opgenomen van € 594.000. De verwachte uitgaven in 2013 zijn € 494.000. Er worden minder vervoersvoorzieningen verstrekt (m.n. scootmobielen). Daarnaast worden veel middelen herverstrekt hetgeen goedkoper is dan de inzet van nieuwe middelen. Onder dit product valt ook de Regiotaxi. In tegenstelling tot de overige voorzieningen stijgen de kosten op dit onderdeel wel. Maar in het totaal zullen de uitgaven lager zijn dan in de begroting is geraamd.

Wet maatschappelijke ondersteuning - Rolstoelen

Voordeel € 75.000

Er worden minder rolstoelen verstrekt en er wordt bovendien meer herverstrekt.

Wet maatschappelijke ondersteuning - Woonvoorzieningen

Voordeel € 150.000

Er zijn minder voorzieningen verstrekt dan geraamd.

Exploitatie Jeugdsoos Pniël**Voordeel € 15.000**

In de begroting is een budget van € 40.000 opgenomen voor de exploitatie van de jeugdsoos in Dalfsen. Hiervan worden de energielasten en de kosten voor onderhoud en beheer betaald. Ook wordt een klein deel van het lokaalgebonden jongerenwerk hieruit betaald. Dit jaar is er een voordeel van ongeveer € 15.000, onder andere door meevallende energiekosten (verhuizing naar kleinere ruimte). Na volgend jaar wordt het budget van de jeugdsoos (grotendeels) gebruikt voor de dekking van de huur van m2 in de vernieuwde Trefkoele, waar de jeugdsoos een plek krijgt.

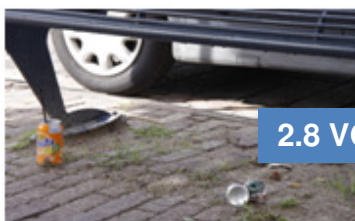
Voor - en vroegschoolse educatie**Neutraal**

In 2013 zijn veel voorbereidingen getroffen om het vereiste aantal VVE-plekken in de gemeente te realiseren. Een aantal VVE-groepen starten begin 2014, waardoor in 2013 nog geen kosten worden gemaakt voor deze groepen.

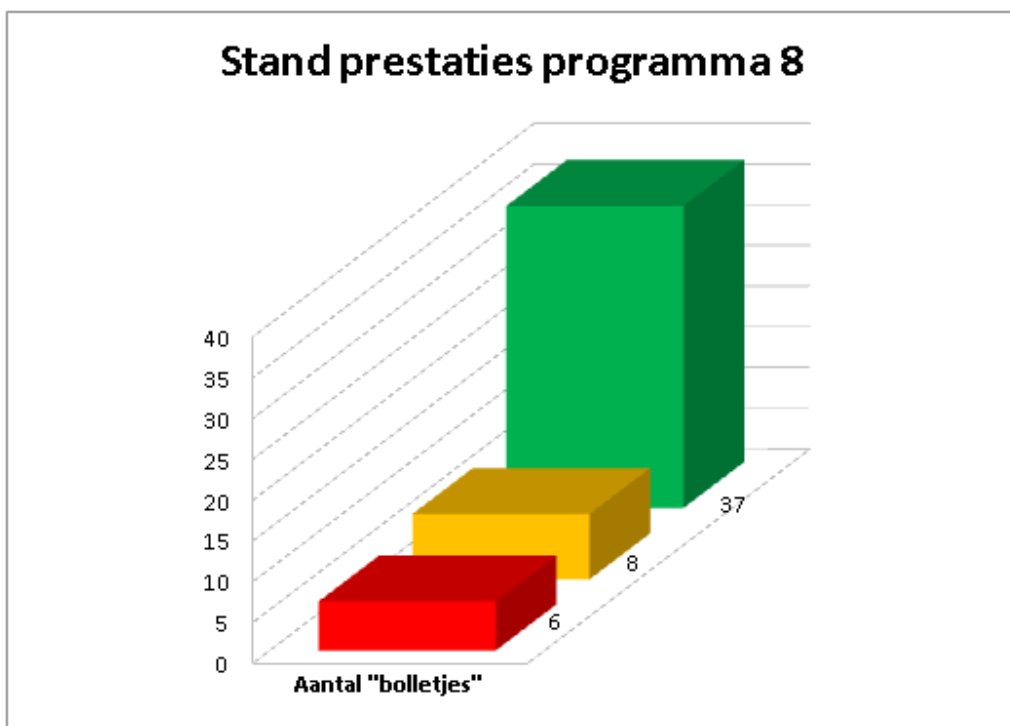
Er is een incidenteel budget van € 90.000 o.a. voor scholing- en materiaalkosten VVE voor de looptijd van het beleid 'Voorschoolse voorzieningen en educatie 2011-2014'. Dit budget wordt in 2013 niet besteed omdat de kosten voor scholing uit het reguliere budget betaald konden worden en zal bij de jaarrekening worden meegenomen naar 2014. In 2014 wordt het budget besteed en afgerond, afhankelijk van landelijk beleid.

Welzijn ouderen**Voordeel € 9.000**

De tot en met 2014 door te voeren bezuinigingen bij Landstede Welzijn zijn eerder gerealiseerd waarbij het Landstede Welzijn is gelukt om dit binnen de bestaande bedrijfsvoering op te vangen.

2.8 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
	Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en Jeugdzorg Opleveren uitvoeringsplan voor decentralisatie jeugdzorg.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
	CJG is bereikbaar op 3 locaties en via internet.				
8.1	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	90% van de ouders en professionals is bekend met het CJG.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●

8.1	Opstellen communicatieplan.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
	CJG is voorbereid op inpassing jeugdzorgtaken.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
	Ook na invoering van passend onderwijs sluiten zorgstructuur van onderwijs en CJG goed op elkaar aan.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	75	●	●
8.2	Water Uitvoeren van gemeentelijk rioleringsplan en waterplan.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Projecten: Toetsen van theoretische modelbenadering van riolering aan praktijk				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Onderzoek doen naar haalbaarheid duurzame toepassingen in de (afval)waterketen				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
Ontwikkelen waterkwaliteitsspoor					
<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●	
<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●	
8.3	Integrale handhaving Uitvoering geven aan een integraal toezicht- en handhavingsbeleid.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
	Op basis van risicoanalyse bepalen waar gecontroleerd moet worden. Tevens onderzoek naar meer integraal toezicht door afdelingen. Door slim handhaven meer uren inzetten op voorlichting en preventie.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	50	●	●
<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●	

8.4	Samenwerking vergunningverlening en handhaving DSZ en RUD DSZ-gemeenten werken met software van Decos en SquitXO. Efficiencyvoordelen halen door afstemming werkprocessen en spreiding applicatiebeheer. Efficiënter organiseren beleidstaken.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	Vergunningverlening en toezicht/handhaving organiseren binnen RUD. Maken kwaliteitsslag door kennisbundeling en vergroten kritieke massa.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●
8.5	Afvalbeleid <i>Uitwerking beleidsvoornemens:</i> Uitbreiden inzamelen kunststofverpakkingen naar blik en drinkverpakkingen				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	Inzameling oud papier middels minicontainers				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	Plaatsen ondergrondse containers voor restafval				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●	

Toelichting afwijkingen (alleen bij kleur rood)

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
8.5	Uitbreiden inzamelen kunststofverpakkingen naar blik en drinkverpakkingen	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	De verwachting was dat deze inzameling in 2013 kon starten. Uitstel is echter gewenst/aangevraagd. In 2013 is het landelijke verpakkingenakkoord afgesloten met daarin ook inzamel mogelijkheden voor drankkartonnen en blik. Momenteel worden landelijk proefprojecten uitgevoerd waarbij deze drie afvalstromen gezamenlijk ingezameld kunnen worden. Daarnaast lopen nog landelijke onderhandelingen over de inzamelvergoedingen voor drankkartonnen en blik.

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
		Geadviseerd wordt de resultaten van de proeven en onderhandelingen af te wachten (medio 2014). De nieuwe startdatum wordt geschat op 1 januari 2015. De effecten op de afvaldoelstellingen (minder restafval en meer hergebruik) worden met 1 jaar vertraagd.
	Inzameling oud papier middels minicontainers.	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	De mogelijkheden zijn verkend met de huidige inzamelaars (scholen, verenigingen en stichtingen). Hierbij is geen draagvlak gevonden voor de invoering van een minicontainer voor oud papier. Wel zijn aanvullende afspraken gemaakt ten aanzien van een betere en efficiëntere inzameling. De effecten op de afvaldoelstellingen (minder restafval en meer hergebruik) blijven gelijk.
	Plaatsen ondergrondse containers voor restafval	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	Vanuit efficiencyoverwegingen is de invoering gekoppeld aan de wijziging van inzameling van kunststof. De effecten op de afvaldoelstellingen (minder restafval en meer hergebruik) worden met 1 jaar vertraagd.

Financiële afwijkingen

Begraafplaats Nieuwleusen

Nadeel € 7.500

De begraafplaats Nieuwleusen is een uitgestrekte begraafplaats. Om de beeldkwaliteit op een acceptabel niveau te houden is onderhoud noodzakelijk. De onderhoudskosten komen in 2013 ca. € 7.500 hoger uit dan geraamd (extra externe ondersteuning via Larcom).

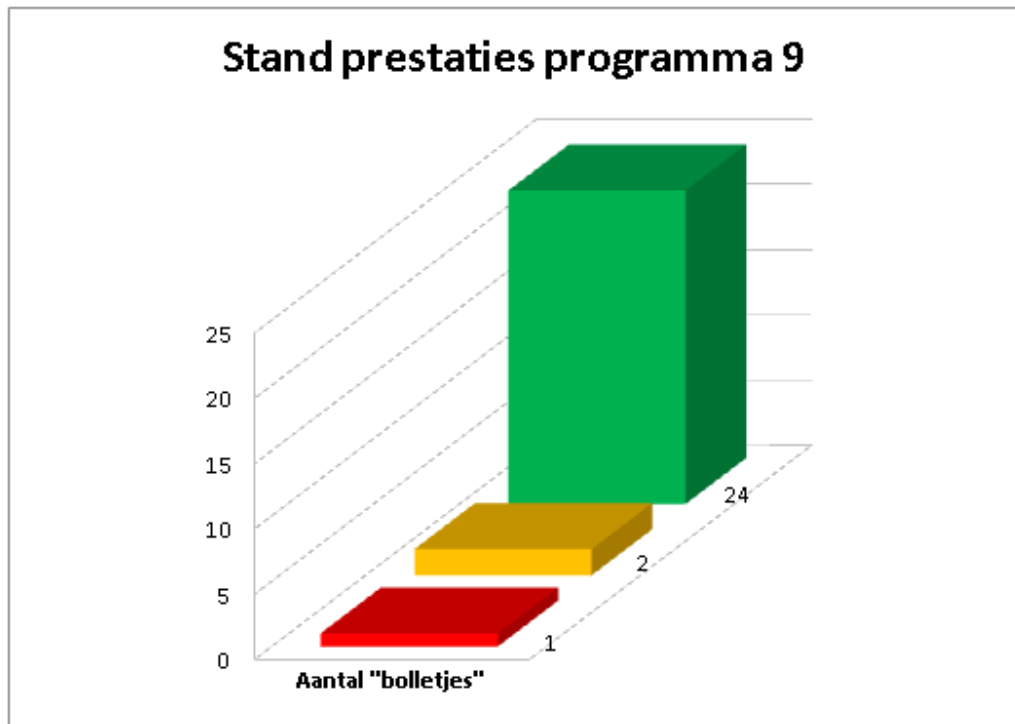
Advieskosten diverse milieu-producten

Neutraal

Bij diverse milieu-producten kan de post advieskosten structureel omlaag (zie het voorstel over de ombuigingen zoals dat aan de orde is geweest is in de raadscommissie van 9 september 2013). Ook voor 2013 is sprake van een voordeel van € 100.000, maar dat bedrag is echter nog benodigd voor 2014 i.v.m. uitvoering in dat jaar (budgetoverheveling / resultaatbestemming).

2.9 RUIMTELIJKE ORDENING VOLKSHUISVESTING

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
9.1	Ruimtelijk beleid				
	Vaststellen bestemmingsplan buitengebied				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	75	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Vaststellen ruimtelijke plannen				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.*	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	Zowel via ruimtelijke planvorming als via WMO aandacht besteden aan inrichting woongebieden.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●	

Nr.	Prestatie	Voortgang	%	Kwaliteit	Geld
	Planvorming/realisatie van de fietsverbindingen Sterrebosweg en Vennenbergweg				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
9.2	Bouwlocaties Vaststellen geactualiseerde grondexploitaties en beschikbaar stellen kredieten bouwrijp maken.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●		●	●
9.3	Woningbouw Verstrekken startersleningen: beschikbaar stellen aanvullend krediet.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Zowel via ruimtelijke planvorming als via WMO aandacht besteden aan bouwen woningen voor specifieke doelgroepen.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	n.v.t.	●	●
9.4	Welstandsbeleid Beschikken over welstandsbeleid dat voldoende handvaten biedt om te sturen op ruimtelijke kwaliteit, ook t.o.v. nieuwe ontwikkelingen.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	100	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	100	●	●
	Opstellen nieuw welstandskader.				
	<i>Voortgang voorjaarsnota</i>	●	25	●	●
	<i>Voortgang najaarsnota</i>	●	50	●	●

Toelichting afwijkingen (alleen bij kleur rood)

Nr.	Stand van zaken	Maatregel / alternatieven
9.4	Nieuw welstandskader	
	Toelichting Voorjaarsnota	n.v.t.
	Toelichting Najaarsnota	Het proces kost meer tijd dan verwacht. Het nieuwe welstandskader wordt in het eerste kwartaal van 2014 behandeld.

* waar in de tabel "prestaties" n.v.t. staat is sprake van doorlopende plannen/aandacht waarover ook gerapporteerd wordt via de kwartaalrapportages RO

Financiële afwijkingen

Bestemmingsplannen advieskosten

Voordeel: €10.000

Er worden dit jaar nog advieskosten ten laste van deze post gebracht. Ingeschat wordt dat niet het volledige budget wordt gebruikt.

Bestemmingsplannen leges

Voordeel: €40.000

Er komt op deze post aanzienlijk meer binnen dan begroot. Dit komt door:

- Veel principeverzoeken voor medewerking bestemmingsplanherziening
- Een aanzienlijk legesbedrag voor uitbreiding van een groot agrarisch bedrijf (nog wel te innen)
- Op basis van het wijkersbeleid zijn meerdere verzoeken tot bestemmingsplanherziening ontvangen. Dit kwam ook in een stroomversnelling toen provinciale besluitvorming hierover meer duidelijkheid gaf aan de wijkers
- Veel particuliere initiatieven, waaronder Rood voor rood en Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB), waarvoor een bestemmingsplanprocedure of andere ruimtelijke procedures nodig waren.

3 Financiële samenvatting

3.1 OVERZICHT VOORGESTELDE BUDGETAANPASSINGEN

Programma 1. Bestuur (- = nadeel)	
Rekenkamerfunctie	6.000
Bestuursondersteuning raad	8.000
AU - gevolgen septembercirculaire	210.000
AU - gevolgen definitief maatstaven	107.000
Urenverantwoording	-100.000
Kapitaallasten	300.000
Accountantskosten	-50.000
Stelpost onvoorzien	50.000
Leningen korter dan 1 jaar	-30.000
Onderhoud gemeentelijke website	6.500
Toeristenbelasting	-20.000
OZB	20.000
Dividend ROVA	100.000
Kosten voormalig personeel	-38.000
Bedrijfsvoering Werving en selectie	15.000
Bedrijfsvoering De Verbouwing	-15.000
Tractie brandstofkosten	-9.000
Tractie onderhoud maaimachines	-8.500
Gemeentehuis	-20.200
Samenwerking	20.000
Samenwerking, krediet, kapitaallasten bij voorjaarsnota 2014	-20.000
Verbeterplan jaarrekening	50.000
Verbeterplan jaarrekening, krediet, kapitaallasten bij voorjaarsnota 2014	-50.000
Planning & control, inrichting Lias	25.000
Planning & control, inrichting Lias, krediet, kapitaallasten bij vjn. 2014	-25.000
Totaal programma 1. Bestuur	531.800
Programma 2. Openbare orde en veiligheid	
Bestrijding van rampen	5.000
APV/Politiezaken	5.000
Brandweer - beroepskantoorpersoneel	-8.000
Brandweer - vrijwilligers	-80.000
Totaal programma 2. Openbare orde en veiligheid	-78.000
Programma 3. Beheer openbare ruimte	
Verkeersregelingen	20.200
Verkeersregelingen	-17.000
Ongediertebestrijding	-11.000
Openbare verlichting	-14.000
Totaal programma 3. Beheer openbare ruimte	-21.800

Programma 5. Onderwijs	
Bijzonder basisonderwijs - huisvesting	-10.000
Leerlingenvervoer	-30.000
Totaal programma 5. Onderwijs	-40.000
Programma 6. Cultuur, sport en recreatie	
Sporthallen derden	22.000
Sport - subsidies	11.000
Totaal Programma 6. Cultuur, sport en recreatie	33.000
Programma 7. Sociale voorzieningen en maatschappelijke Dienstverlening	
WWB jonger dan 65 jaar	-12.000
Sociale werkvoorzieningen	-110.000
Bijzondere bijstand jonger dan 65 jaar	-79.000
Minimabeleid	-7.000
Wmo - Hulp bij huishouden	350.000
Wmo - vervoersvoorzieningen	100.000
Wmo - rolstoelen	75.000
Wmo - woonvoorzieningen	150.000
Exploitatie Jeugdsoos Pniël	15.000
Voor- en vroegschoolse educatie	25.000
Resultaatbestemming (overheveling naar 2014)	-25.000
Welzijn ouderen	9.000
Totaal Programma 7. Sociale voorzieningen en maatschappelijke Dienstverlening	491.000
Programma 8. Volksgezondheid en milieu	
Begraafplaats Nieuwleusen	-7.500
Advieskosten diverse milieu-producten	100.000
Resultaatbestemming (overheveling naar 2014)	-100.000
Totaal Programma 8. Volksgezondheid en milieu	-7.500
Programma 9. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	
Bestemmingsplannen advieskosten	10.000
Bestemmingsplannen leges	40.000
Totaal programma 9. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	50.000
Totaal budgetaanpassingen programma 1 t/m 9	958.500

3.2 ACTUEEL SALDO BOEKJAAR 2013

Tabel saldo 2013 excl. investeringen, bedragen in euro's (- = nadeel)	
	2013
Saldo 2013 Voorjaarsnota incl. notitie meicirculaire	-336.000
Budgetaanpassingen Najaarsnota	958.500
Saldo 2013 na Najaarsnota	622.500

4 Bijlage

4.1 PLANNING EN CONTROL

Gerealiseerde verbeterpunten planning en control (stand 4e kwartaal 2013)

Onderwerp	Voortgang	Stand van zaken
<u>Optimaliseren proces opstellen begroting en jaarrekening (continue proces)</u>	√	Gerealiseerd. Is voor begroting toegepast en wordt verder doorontwikkeld. Jaarrekening is momenteel aan de orde. Geen specifiek actiepunt meer.
Betere kennis van BBV en toepassen daarvan	√	Is opgepakt en loopt gewoon door, geen specifiek actiepunt meer.
Informatiebijeenkomsten voor raad, college en medewerkers organiseren	√	Is opgepakt en loopt gewoon door. Doelgroepen worden periodiek geïnformeerd (na de verkiezingen: de nieuwe raad). Dit voortzetten, maar is geen specifiek actiepunt meer.
<u>SMART formuleren, meetbare doelstellingen en prestatie-indicatoren ontwikkelen</u>		
* ontwikkelen methodologie (werkt ook door naar beleidsnota's en raadsvoorstellen)	√	Gerealiseerd, vanaf begroting 2014
* training en opleiding gericht op afdelingshoofden en beleidsmedewerkers	√	Gerealiseerd, vanaf begroting 2014
* invoering en implementatie	√	Gerealiseerd, vanaf begroting 2014
<u>Strakkere sturing/ toezicht door het directieteam op het verloop van de P&C processen en de verantwoordelijkheden van de afdelingshoofden daarin.</u>	√	Gerealiseerd. Is opgepakt en loopt gewoon door, geen specifiek actiepunt meer.
<u>Expliciet beleggen verantwoordelijkheid P&C bij financiën</u> inclusief: interne controle, rechtmatigheid en risicomangement, zodat alle verbeterpunten voor de accountant onder de regie vallen van de afdeling Financien & Belastingen.	√	Gerealiseerd
<u>Uitbreiden formatie F&B met 0,5 fte</u>	√	Gerealiseerd

Actiepunten Planning en Control 2014 en 2015

Onderwerp	Stand van zaken	Planning	
		2014	2015
<u>Realiseren verbeterpunten managementletter en accountantsverslag.</u>	Veel punten zijn opgepakt en afgerond (bijv. nota grondbeleid) of structureel ingebed (interne controle). Het verbeteren van het proces van de jaarrekening 2013 is onze hoogste prioriteit. Ook risicomanagement, liquiditeitsplanning en de grondexploitatie komen aan de orde.	1e en 2e kwartaal	
<u>Heroverwegen tijdschrijven, versimpeling systematiek kostentoerekening en minder budgethouders</u>	Wordt opgestart eind 2013 en loopt door in 2014	1e kwartaal	
<u>Het organiseren van een training financiën (inclusief het leren werken met het financiële systeem) voor afdelingshoofden en budgethouders</u>	Training is actiepunt voor 2014, instructie leren werken met fin.systeem is opgepakt met de komst van LIAS. De nieuwe raad wordt afzonderlijk geïnformeerd.	1e en 2e kwartaal	
<u>Het herontwerpen van de planning en control cyclus</u> * doorontwikkeling formats begroting, voorjaarsnota, najaarsnota, jaarrekening * voortgangsgesprekken invoeren met dashboards * herontwerp cyclus	Documenten VJN, begr en NJN zijn al vernieuwd, de jaarrekening volgt in 2014. Medio 2013 is systeem aangeschaft. Eerst benut voor begr en NJN. In 2014 volgt inrichten van dashboards Wordt na de jaarrekening en VJN opgepakt	1e en 2e kwartaal 2e kwartaal 3e kwartaal	
<u>Verbeteren budgetbeheer door managementrapportages met dashboards</u>	1e voorbereidingen zijn gestart, krijgt vorm in 2014 rondom de VJN	2e kwartaal	
<u>Het huidige beleid digitaal ontsluiten beleidsdocumenten bestaand beleid op intranet en het RIS zetten</u>	Is opgestart via de begroting 2014, wordt in 2014 door de griffie afgerond.	3e kwartaal	
<u>Het meten en monitoren van beleid en indicatoren</u> inventariseren of er meetsystemen nodig zijn.	Actiepunt 2014	4e kwartaal	
<u>Het beschrijven van doel, rol en functie van de P&C instrumenten</u>	Actiepunt 2015		X
<u>Besturingsmodel van integraal management nader uitwerken in taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden</u>	Actiepunt 2015		X
<u>Onderzoek doen naar het verbeteren van de huidige budgetteringssystematiek</u>	Actiepunt 2015		X
<u>Onderzoeken of het invoeren van een verplichtingenadministratie zinvol is</u>	Actiepunt 2015		X